

भारत का राजपत्र

The Gazette of India

बारड सा राजस्त

असाधारण

EXTRAORDINARY

असाधारण

भाग XIV-अनुभाग-1

PART-XIV-SECTION-1

भाग-XIV-अनुभाग-1

प्राधिकार से प्रकाशित

PUBLISHED BY AUTHORITY

सेता नाल पूकास्त

सं० ५]	नई दिल्ली,	मंगलवार, 24 अगस्त,	1993	/ २ भाद्र,	1915	(शक)	[खण्ड-VII]
No. 5]	NEW DELHI,	TUESDAY, AUGUST 24, 1993		/ BHADRA 2,	1915	(SAKA)	[Vol-VII]
नं० ५]	नवीं दिल्ली,	मंगलवार, 24 अगस्त,	1993	/ २ भाद्र,	1915	(सक्र)	[जिलद-VII]

विधि और न्याय मन्त्रालय
(विवायी विभाग)

नई दिल्ली, मंगलवार, 24 अगस्त, 1993/२ भाद्र, 1915 (शक)

(1) नेशनल एयरपोर्ट्स अथारिटी एकट, 1985 (2) ड्रगज (कन्ट्रोल) एकट, 1950 (3) एशियन डिवेलपमेंट बैंक, एकट, 1966 और (4) कंजुमर प्रोटक्षन एकट, 1986 के पंजाबी अनुवाद राष्ट्रपति के प्राधिकार से प्रकाशित किये जाते हैं और प्राधिकृत पाठ (केन्द्रीय विधि) अधिनियम, 1973 (1973 का 50) की धारा 2 के खण्ड (क) के अधीन ये पंजाबी में उनके प्राधिकृत पाठ समझे जायेंगे।

MINISTRY OF LAW AND JUSTICE
(LEGISLATIVE DEPARTMENT)

NEW DELHI, TUESDAY, AUGUST 24, 1993/BHADRA 2, 1915 (SAKA)

The translations in Punjabi of (1) The National Airports Authority Act, 1985 (2) The Drugs (Control) Act, 1950 (3) The Asian Development Bank Act, 1966 and (4) The Consumer Protection Act, 1986 are hereby published under the authority of the President and shall be deemed to be the authoritative text thereof in Punjabi under clause (a) of section 2 of the Authoritative Texts (Central Laws) Act, 1973 (50 of 1973).

ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਨਿਆਂ ਮੰਚ੍ਚਾਲਾ
(ਵਿਧਾਨ ਵਿਭਾਗ)

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ, ਮੰਗਲਵਾਰ, 24 ਅਗਸਤ, 1993/੨ ਭਾਦੋ, 1915 (ਸਕਰ)

(1) ਨੈਸ਼ਨਲ ਏਅਰਪੋਰਟਸ ਅਥਾਰਟੀ ਐਕਟ, 1985 (2) ਡ੍ਰਾਗਜ (ਕੰਟਰੋਲ) ਐਕਟ, 1950 (3) ਐਸ਼ੀਅਨ ਡਿਵੇਲਪਮੈਂਟ ਬੈਂਕ ਐਕਟ, 1966 ਅਤੇ (4) ਕੰਜੁਮਰ ਪਰੋਟੋਕਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1986 ਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਅਨੁਵਾਦ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੀ ਸੱਤਾ ਅਧੀਨ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸੱਤਾਜੁਕਤ ਪਾਠ (ਕੇਦਰੀ ਕਾਨੂੰਨ) ਐਕਟ, 1973 (1973 ਦਾ 50) ਦੀ ਧਾਰਾ 2 ਦੇ ਖੰਡ (ਉ) ਅਧੀਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਸੱਤਾਜੁਕਤ ਪਾਠ ਸਮਝੇ ਜਾਣਗੇ।

ਏਸ਼ੀਆਈ ਵਿਕਾਸ ਬੈਂਕ ਐਕਟ, 1966

(1966 ਦਾ ਐਕਟ ਨੰ: 18)

[13 ਜੁਲਾਈ, 1992 ਤੱਕ ਸੋਧੇ ਅਨੁਸਾਰ]

[29 ਮਈ, 1966]

ਏਸ਼ੀਆਈ ਵਿਕਾਸ ਬੈਂਕ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਹੋਏ ਕੋਮਾਂਤਰੀ ਕਰਾਰ ਨੂੰ ਅਮਲੀ ਰੂਪ ਦੇਣ ਅਤੇ ਉਸ ਨਾਲ ਤੱਲਕ ਰਖਦੇ ਵਿਸ਼ਿਆ ਲਈ ਐਕਟ।

ਭਾਰਤ ਗਣਰਾਜ ਦੇ ਸਤਾਰ੍ਹਵੇਂ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਸੰਸਦ ਦੁਆਰਾ ਹੇਠ-ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹ ਐਕਟ ਬਣੇ:—

1. (1) ਇਸ ਐਕਟ ਨੂੰ ਏਸ਼ੀਆਈ ਵਿਕਾਸ ਬੈਂਕ ਐਕਟ, 1966 ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕੇਗਾ।

ਸੰਖੇਪ ਨਾਮ, ਵਿਸਤਾਰ
ਅਤੇ ਅੰਤੰਤ।

(2) ਇਸ ਦਾ ਵਿਸਤਾਰ ਸਾਰੇ ਭਾਰਤ ਤੇ ਹੈ।

(3) ਇਹ ਉਸ ਤਰੀਕ ਨੂੰ ਨਾਫਜ਼ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ, ਸਰਕਾਰੀ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਅਧਿਸੂਚਨਾ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯਤ ਕਰੇ।

2. ਇਸ ਐਕਟ ਵਿੱਚ, ਜੇਕਰ ਪ੍ਰਸੰਗ ਹੋਰਵੇਂ ਨ ਲੱਗੇ,—

ਪਰਿਭਾਸ਼ਾਵਾਂ।

(ਇ) "ਕਰਾਰ" ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਏਸ਼ੀਆਈ ਵਿਕਾਸ ਬੈਂਕ ਵਜੋਂ ਜਾਣੀ ਜਾਂਦੀ ਅੰਤਰ-ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਬੈਂਡੀ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਹੋਇਆ ਕਰਾਰ;

(ਅ) "ਬੈਂਕ" ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਰਾਰ ਅਧੀਨ ਸਥਾਪਤ ਏਸ਼ੀਆਈ ਵਿਕਾਸ ਬੈਂਕ।

3. (1) ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਚਿਤ ਫੰਡ ਵਿੱਚੋਂ, ਅਜਿਹੀਆਂ ਸਭ ਰਕਮਾਂ ਜੋ ਹੇਠ-ਲਿਖਿਆਂ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਕਰਨ ਦੇ ਪ੍ਰਯੋਜਨ ਲਈ ਸਮੇਂ ਸਮੇਂ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਹੋਣ, ਸੰਸਦ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਨਿਮਿਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਯੋਗ ਨਿਮਿਤਣ ਪਿੱਛੋਂ, ਅਦਾ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ,—

(ਇ) ਕਰਾਰ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 5 ਦੇ ਪੈਰਾ 1, 2 ਅਤੇ 3 ਅਧੀਨ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਅਦਾਇਗੀਯੋਗ ਦੇਂਦੇ ;

(ਅ) ਕਰਾਰ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 16 ਅਧੀਨ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਅਦਾਇਗੀਯੋਗ ਕੋਈ ਕਮਿਸ਼ਨ, ਛੀਸਾਂ ਜਾਂ ਹੋਰ ਚਾਰਜ ;

(ਇ) ਕਰਾਰ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 25 ਦੇ ਪੈਰਾ 1 ਅਧੀਨ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਅਦਾਇਗੀਯੋਗ ਕੋਈ ਰਕਮਾਂ।

(2) ਜੇ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਰਨਾ ਠੀਕ ਸਮਝੇ ਤਾਂ ਉਹ ਅਜਿਹੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਜੋ ਉਹ ਠੀਕ ਸਮਝੇ, ਅਜਿਹੇ ਕੋਈ ਵਿਆਜ-ਰਹਿਤ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਵਿਕਾਯੋਗ ਨੋਟ ਜਾਂ ਹੋਰ ਬਾਂਧਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਈ ਕਰਾਰ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 6 ਦੇ ਪੈਰਾ 3 ਵਿੱਚ ਉਪਬੰਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਸਿਰਜ ਸਕੇਗੀ ਅਤੇ ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕਰ ਸਕੇਗੀ।

4. ਬੈਂਕ ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਨ ਕੀਤੀ ਹੋਈ ਭਾਰਤੀ ਕਰੰਸੀ ਦਾ ਜਮਾਂ ਧਾਰੀ ਭਾਰਤ ਦਾ ਰੀਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ ਹੋਵੇਗਾ।

ਬੈਂਕ ਲਈ ਰੀਜ਼ਰਵ
ਬੈਂਕ ਦਾ ਜਮਾਂ ਧਾਰੀ
ਹੋਣਾ।

ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਰੁਤਬਾ ਅਤੇ
ਕੁਝ ਕੁ ਉਨਮੁਕਤੀਆਂ,
ਛੋਟਾਂ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼-
ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ
ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ
ਅਫਸਰਾਂ ਅਤੇ
ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ
ਕੁਝ ਕੁ ਉਨਮੁਕਤੀਆਂ,
ਛੋਟਾਂ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼-
ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ
ਕਰਨਾ ।

5. (1) ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਕਿਸੇ ਗੱਲ ਦੇ ਦਰਜ ਹੁੰਦਿਆਂ ਹੋਇਆ ਵੀ,
ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਕਰਾਰ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਬਲ ਰੱਖਣਗੇ :

ਪਰੰਤੂ ਕਰਾਰ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 56 ਦੀ ਕਿਸੇ ਗੱਲ ਦਾ ਇਹ ਅਰਥ ਨਹੀਂ ਕੱਢਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਉਹ—

(ੳ) ਸੀਮਾਂ-ਮਸੂਲ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਮਾਲ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਦਰਾਮਦ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕ, ਉਥੇ ਉਸ
ਦੀ ਬਾਦ ਵਿੱਚ ਵਿਕਰੀ ਤੇ ਕਿਸੇ ਬੰਦਸ਼ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਬੈਂਕ ਨੂੰ, ਦਿੰਦੀ ਹੈ; ਜਾਂ

(ਅ) ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਸੂਲਾਂ ਜਾਂ ਟੈਕਸਾਂ ਤੋਂ ਕੋਈ ਛੋਟ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਵੇਚੇ ਗਏ
ਮਾਲ ਦੀ ਕੀਮਤ ਦਾ ਭਾਗ ਹਨ; ਜਾਂ

(ੳ) ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਸੂਲਾਂ ਜਾਂ ਟੈਕਸਾਂ ਤੋਂ ਕੋਈ ਛੋਟ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਅਸਲ
ਵਿੱਚ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇ ਚਾਰਜ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹੋਰ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਹਨ !

(2) ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ, ਸਰਕਾਰੀ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਅਧਿਸੂਚਨਾਂ ਦੁਆਰਾ, ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੀ ਸੋਧ ਕਿਸੇ
ਅਜਿਹੀਆਂ ਸੋਧਾਂ ਦੀ ਅਨੁਰੂਪਤਾ ਵਿੱਚ ਕਰ ਸਕੇਗੀ ਜੋ ਕਰਾਰ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉਪਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ, ਜੋ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ
ਗਏ ਹਨ, ਠੀਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੀਤੀਆਂ ਅਤੇ ਅੰਗੀਕਾਰ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣ ।

ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਦੀ
ਸ਼ਕਤੀ ।

6. ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ, ਸਰਕਾਰੀ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਅਧਿਸੂਚਨਾ ਦੁਆਰਾ, ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਪ੍ਰਯੋਜਨਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰੇ
ਚਾੜ੍ਹਨ ਲਈ ਨਿਯਮ ਬਣਾ ਸਕੇਗੀ ।

ਧਾਰਾ 5 ਅਧੀਨ ਜਾਰੀ
ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ
ਅਧਿਸੂਚਨਾਵਾਂ ਅਤੇ
ਧਾਰਾ 6 ਅਧੀਨ
ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ
ਦਾ ਸੰਸਦ ਦੇ ਅੱਗੇ
ਰਖਿਆ ਜਾਣਾ ।

7. ਧਾਰਾ 5 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾਂ (2) ਅਧੀਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹਰਿਕ ਅਧਿਸੂਚਨਾ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 6
ਅਧੀਨ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹਰਿਕ ਨਿਯਮ ਉਸ ਦੇ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਂ ਬਣਾਏ ਜਾਣ ਪਿੱਛੋਂ, ਜਿੰਨੀ ਛੇਤੀ ਹੋ ਸਕੇ,
ਸੰਸਦ ਦੇ ਹਰੇਕ ਸਦਨ ਅੱਗੇ, ਜਦ ਉਹ ਇਜਲਾਸ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਤੀਹ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਕੁਲ ਮੁੱਦਤ ਲਈ
ਰਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਜੋ ਇਕ ਇਜਲਾਸ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਦੋ ਜਾਂ ਵੱਧ ਕ੍ਰਮਵਰਤੀ ਇਜਲਾਸਾਂ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਹੋ ਸਕੇਗੀ,
ਉਪਰੋਕਤ ਇਜਲਾਸ ਜਾ ਕ੍ਰਮਵਰਤੀ ਇਜਲਾਸਾਂ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਮਹਾਰੋਂ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਇਜਲਾਸ ਦੇ ਗੁਜਰਨ
ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੋਵੇਂ ਸਦਨ ਅਧਿਸੂਚਨਾਂ ਜਾਂ, ਜਿਹੀ ਕਿ ਸੂਰਤ ਹੋਵੇ, ਨਿਯਮ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਰੂਪਭੇਦ ਕਰਨ
ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਦੋਵੇਂ ਸਦਨ ਸਹਿਮਤ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਅਧਿਸੂਚਨਾ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ
ਚਾਹੀਦੀ ਜਾਂ ਨਿਯਮ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ, ਤਾਂ ਉਹ ਅਧਿਸੂਚਨਾ ਜਾਂ ਨਿਯਮ ਉਸ ਤੋਂ ਪਿੱਛੋਂ,
ਕੇਵਲ ਅਜਿਹੇ ਰੂਪਭੇਦ ਕੀਤੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹੀ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਹੋਵੇਗੀ ਜਾਂ ਹੋਵੇਗਾ ਜਾਂ, ਜਿਹੀ ਕਿ ਸੂਰਤ ਹੋਵੇ, ਉਸ ਦਾ
ਕੋਈ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ; ਅੱਪਰ ਅਜਿਹੇ ਕਿਸੇ ਰੂਪਭੇਦ ਜਾਂ ਬਾਤਲ-ਕਰਣ ਦਾ ਉਸ ਅਧਿਸੂਚਨਾ ਜਾਂ ਨਿਯਮ
ਅਧੀਨ ਪਹਿਲਾਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿਸੇ ਗੱਲ ਦੀ ਜਾਇਜ਼ਤਾ ਤੇ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਹੀਂ ਪਵੇਗਾ ।

ਅਨੁਸੂਚੀ

(ਵੇਖ ਧਾਰਾ 5)

ਕਰਾਰ ਦੇ ਉਹ ਉਪਬੰਧ ਜੋ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਬਲ ਰੱਖਣਗੇ

ਅਧਿਆਏ VIII

ਰੁਤਬਾ, ਉਨਮੁਕਤੀਆਂ, ਛੋਟਾਂ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼-ਅਧਿਕਾਰ

ਅਨੁਛੇਦ 48

ਅਧਿਆਏ ਦਾ ਪ੍ਰਯੋਜਨ

ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਪ੍ਰਯੋਜਨ ਪ੍ਰਭਾਵਕ ਤੌਰ ਤੇ ਪੂਰੇ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸੰਪੰਚ ਗਏ ਕਾਜਕਾਰ ਸਿਰੇ ਚਾਨ੍ਹਨ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਇਸ ਅਧਿਆਏ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਰੁਤਬਾ, ਉਨਮੁਕਤੀਆਂ, ਫੌਟਾਂ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼-ਅਧਿਕਾਰ ਹਰੇਕ ਮੈਂਬਰ ਦੇ ਰਾਜਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣਗੇ ।

ਅਨੁਛੇਦ 49

ਕਾਨੂੰਨੀ ਰੁਤਬਾ

ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਅਕਤਿਤਵ ਅਤੇ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ:-

- (i) ਮੁਆਇਦਾ ਕਰਨ ;
- (ii) ਅਚੁੱਕਵੀਂ ਅਤੇ ਚੁੱਕਵੀਂ ਸੰਪੱਤੀ ਅਰਜਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਨਿਬੇਡਨ; ਅਤੇ
- (iii) ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦਾਇਰ ਕਰਨ, ਦੀ ਪੂਰੀ ਸਮਰਥਾ ਪਾਪਤ ਹੋਵੇਗੀ ।

ਅਨੁਛੇਦ 50

ਨਿਆਂਇਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਤੋਂ ਉਨਮੁਕਤੀ

1. ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਹਰਿਕ ਕਿਸਮ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਤੋਂ ਉਨਮੁਕਤੀ ਹਾਸਲ ਹੋਵੇਗੀ, ਸਿਵਾਏ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੂਰਤਾਂ ਦੇ ਜੋ ਧਨ ਉਪਾਰ ਲੈਣ, ਬਾਧਾਂ ਦੀ ਗਰੰਟੀ ਦੇਣ, ਜਾਂ ਸੀਕਿਊਰਿਟੀਆਂ ਦੇ ਖੰਬੀਦਣ ਅਤੇ ਵੇਚਣ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਦੀ ਹਾਮੀਦਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚੋਂ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੋਣ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਸੂਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਕਤਵਾਨ ਅਧਿਕਾਰਤਾ ਵਾਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਬੈਂਕ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਮੁਕੱਦਮੇ ਉਸ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਰਾਜਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਣਗੇ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਬੈਂਕ ਦਾ ਮੁੱਖ ਜਾਂ ਸ਼ਾਖ ਦਫ਼ਤਰ ਹੋਵੇ, ਜਾਂ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਬੈਂਕ ਨੇ ਹੁਕਮਨਾਮੇ ਦੀ ਤਾਮੀਲ ਜਾਂ ਹੁਕਮਨਾਮੇ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਪ੍ਰਯੋਜਨ ਲਈ ਕੋਈ ਏਜੰਟ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇ, ਜਾਂ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਬੈਂਕ ਨੇ ਸੀਕਿਊਰਿਟੀਆਂ ਜਾਗੀ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂ ਗਰੰਟੀ ਕੀਤੀਆਂ ਹੋਣ ।

2. ਇਸ ਅਨੁਛੇਦ ਦੇ ਪੈਰਾ 1 ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਦੇ ਹੀਨਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਵੀ, ਬੈਂਕ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਮੁਕਦਮਾ ਕਿਸੇ ਮੈਂਬਰ ਦੁਆਰਾ, ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਮੈਂਬਰ ਦੀ ਕਿਸੇ ਏਜੰਸੀ ਜਾਂ ਮਾਧਿਅਮ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਸੱਤਾ ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਜੋ ਕਿਸੇ ਮੈਂਬਰ ਲਈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਮੈਂਬਰ ਦੀ ਏਜੰਸੀ ਜਾਂ ਮਾਧਿਅਮ ਲਈ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ ਤੇ ਜਾਂ ਅਸਿੱਧੇ ਤੌਰ ਤੇ ਕਾਰਜ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਸ ਤੋਂ ਦਾਅਵੇ ਵਿਉਤਪੰਨ ਹੁੰਦੇ ਹੋਣ, ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ । ਮੈਂਬਰ ਤੇ ਬੈਂਕ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਨਿਪਟਾਉਣ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜਾਬਤਿਆਂ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈਣਗੇ ਜੋ ਇਸ ਕਗਰ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਬੈਂਕ ਦੇ ਉਪਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਵਿਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਬੈਂਕ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮੁਆਇਦਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਰ ਹੋਣ ।

3. ਬੈਂਕ ਦੀ ਸੰਪੱਤੀ ਅਤੇ ਧਨ-ਧਾਰ ਭਾਵੇਂ ਕੀਤੇ ਵੀ ਸਥਿਤ ਹੋਣ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਦੁਆਰਾ ਵੀ ਧਾਰਨ ਕੀਤੇ ਹੋਣ, ਬੈਂਕ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅੰਤਮ ਨਿਰਣਾ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਭ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇ ਪਕੜਨ, ਕੁਰਕੀ ਜਾਂ ਇਜ਼ਰਾ ਤੋਂ ਉਨਮੁਕਤ ਹੋਣਗੇ ।

ਅਨੁਛੇਦ 51

ਧਨ-ਧਾਰਾਂ ਦੀ ਉਨਮੁਕਤੀ

ਬੈਂਕ ਦੀ ਸੰਪਤੀ ਅਤੇ ਧਨ-ਧਾਮ ਭਾਵੇਂ ਕਿਤੇ ਵੀ ਸਥਿਤ ਹੋਣ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਦੁਆਰਾ ਵੀ ਧਾਰਨ ਕੀਤੇ ਹੋਏ ਹੋਣ ਕਾਰਜਪਾਲਕ ਜਾਂ ਵਿਧਾਨਕ ਕਾਰਵਾਈ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਣ ਵਾਲੀ ਤਲਾਸ਼ੀ, ਅਧਿਗ੍ਰਹਿਣ, ਜ਼ਬਤੀ, ਵੰਚਿਤਕਰਨ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੋਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇ ਲੈਣ ਜਾਂ ਵਰਤੋਂ ਤੇ ਰੱਕ ਤੋਂ ਉਨਮੁਕਤ ਹੋਣਗੇ।

ਅਨੁਛੇਦ 52

ਰਿਕਾਰਡ ਦੀ ਉਨਮੁਕਤੀ

ਬੈਂਕ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਅਤੇ, ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ, ਉਹ ਸਭ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਜੋ ਉਸ ਦੀਆਂ ਹਨ, ਜਾਂ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਨ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਭਾਵੇਂ ਕਿਤੇ ਵੀ ਸਥਿਤ ਹੋਣ, ਨਾ-ਉਲਘਣਯੋਗ ਹੋਣਗੇ।

ਅਨੁਛੇਦ 53

ਧਨ-ਧਾਮ ਦੀ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਤੋਂ ਮੁਕਤੀ

ਇਸ ਕਰਾਰ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਾਬੇ, ਬੈਂਕ ਦੀ ਸਭ ਸੰਪਤੀ ਅਤੇ ਧਨ-ਧਾਮ ਕਿਸੇ ਕਿਸਮ ਦੀਆਂ ਪਾਬੰਦੀਆਂ, ਵਿਨਿਯਮਨਾ, ਕੰਟਰੋਲ ਅਤੇ ਅਧਿਸਥਾਨ ਤੋਂ ਉਸ ਹਦ ਤੱਕ ਮੁਕਤ ਹੋਣਗੇ ਜਿੱਥੋਂ ਤਕ ਕਿ ਬੈਂਕ ਦੇ ਪ੍ਰਯੋਜਨ ਅਤੇ ਕਾਜਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਕ ਤੌਰ ਤੇ ਸਿਰੇ ਚਾੜ੍ਹਨ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋਵੇ।

ਅਨੁਛੇਦ 54

ਸੰਸੂਚਨਾਵਾਂ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼-ਅਧਿਕਾਰ

ਬੈਂਕ ਦੀਆਂ ਆਫਿਸਲ ਸੰਸੂਚਨਾਵਾਂ ਨਾਲ ਹਰੇਕ ਮੈਂਬਰ ਅਜਿਹਾ ਵਰਤਾਉ ਕਰੇਗਾ ਜੋ ਉਸ ਵਰਤਾਉ ਤੋਂ ਘੱਟੋਂ ਅਨੁਕੂਲ ਨ ਹੋਵੇ ਜੋ ਉਹ ਮੈਂਬਰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਮੈਂਬਰ ਦੀ ਆਫਿਸਲ ਸੰਸੂਚਨਾਵਾਂ ਨਾਲ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਅਨੁਛੇਦ 55

ਬੈਂਕ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀ-ਵਰਗ ਦੀਆਂ ਉਨਮੁਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼-ਅਧਿਕਾਰ ਬੈਂਕ ਦੇ ਸਭ ਗਵਰਨਰਾਂ, ਡਾਇਰੈਕਟਰਾਂ, ਵਟਾਵਿਆਂ, ਅਫਸਰਾਂ ਅਤੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਬੈਂਕ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਰਜਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਮਾਹਿਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ,—

- (i) ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਦੁਆਰਾ ਪਦਵਿਕ ਹੈਸੀਅਤ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਾਰਜਾਂ ਦੇ ਬਾਰੇ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਤੋਂ ਉਨਮੁਕਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇਗੀ ਸਿਵਾਏ ਤਦ ਦੇ ਜਦ ਬੈਂਕ ਨੇ ਉਨਮੁਕਤੀ ਦਾ ਹੱਕ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਹੋਵੇ;
- (ii) ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਸਥਾਨਕ ਨਾਗਰਿਕ ਜਾਂ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਨ ਹੋਣ, ਆਪਰਵਾਸ ਸੰਬੰਧੀ ਪਾਬੰਦੀਆਂ, ਗੈਰ-ਮੁਲਕੀਆਂ ਦੇ ਰਜਿਸਟਰੀ ਕਰਣ ਸੰਬੰਧੀ ਲੋੜਾਂ ਅਤੇ ਕੰਮੀ ਸੇਵਾ ਦੀਆਂ ਬਾਂਧਾਂ ਤੋਂ ਉਹੀ ਉਨਮੁਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਵਟਾਂਦਰਾ ਵਿਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਬਾਰੇ ਉਹੀ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ ਜੋ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਹੋਰ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਰਗੇ ਬੈਂਕ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਾਂ, ਪਦਧਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ; ਅਤੇ
- (iii) ਨਾਲ ਸਫਰ ਸਹੂਲਤਾਂ ਬਾਰੇ ਉਹੀ ਵਰਤਾਉ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜੋ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਹੋਰ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਰਗੇ ਰੈਂਕ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਾਂ, ਪਦਧਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਅਨੁਛੇਦ 56

ਟੈਕਸ ਤੋਂ ਡੋਟ

1. ਬੈਂਕ, ਉਸ ਦੇ ਧਨ-ਧਾਮ, ਸੰਪਤੀ, ਆਮਦਨ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਅਮਲ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰ ਨੂੰ ਕੋਈ ਵੀ ਟੈਕਸ ਅਰੋਪੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਅਤੇ ਸਭ ਸੀਮਾਂ ਮਸੂਲਾਂ ਤੋਂ ਡੋਟ-ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣਗੇ। ਬੈਂਕ ਕਿਸੇ ਵੀ ਟੈਕਸ ਜਾਂ ਮਸੂਲ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ, ਉਸ ਨੂੰ ਰੋਕ-ਰੱਖਣ ਜਾਂ ਉਗਰਾਹਣ ਦੀ ਕਿਸੇ ਬਾਂਧ ਤੋਂ ਵੀ ਡੋਟ-ਪ੍ਰਾਪਤ ਹਵੇਗਾ।

2. ਬੈਂਕ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰਾਂ, ਵਾਰਡਾਵਾਂ, ਅਫਸਰਾਂ ਜਾਂ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਬੈਂਕ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਰਜਾਂ ਦਾ ਪਾਲਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਮਾਹਿਰ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਬੈਂਕ ਦੁਆਰਾ ਅਦਾ ਕੀਤੀਆਂ ਤਨਖਾਹਾਂ ਅਤੇ ਉਪਲਬਤਾਂ ਤੇ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਾਰੇ ਵਿੱਚ ਤਦ ਦੇ ਸਿਵਾਏ ਕੋਈ ਟੈਕਸ ਨਹੀਂ ਲਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਦ ਕੋਈ ਮੈਂਬਰ ਆਪਣੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਜਾਂ ਸਵੀਕ੍ਰਿਤੀ ਦੀ ਲਿਖਤ ਦੇ ਨਾਲ ਇਹ ਐਲਾਨ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਮੈਂਬਰ ਆਪਣੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਜਾਂ ਰਾਸ਼ਟਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਬੈਂਕ ਦੁਆਰਾ ਅਦਾ ਕੀਤੀਆਂ ਤਨਖਾਹਾਂ ਅਤੇ ਉਪਲੱਭਧਾਂ ਤੇ ਟੈਕਸ ਲਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਆਪਣੇ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਉਪ-ਖੰਡਾਂ ਲਈ ਰਾਖਵਾਂ ਰੱਖਦਾ ਹੈ।

3. ਬੈਂਕ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਕਿਸੇ ਬਾਂਧ ਜਾਂ ਸੀਕਿਊਰਿਟੀ ਤੇ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸ ਤੇ ਕੋਈ ਲਾਭ-ਅੰਸ਼ ਜਾਂ ਵਿਆਜ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਬਾਂਧ ਜਾਂ ਸੀਕਿਊਰਿਟੀ ਕਿਸੇ ਦੁਆਰਾ ਵੀ ਧਾਰਨ ਕੀਤੀ ਹੋਈ ਹੋਵੇਗੀ, ਕਿਸੇ ਕਿਸਮ ਦਾ ਕੋਈ ਟੈਕਸ ਨਹੀਂ ਲਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ :

- (i) ਜੋ ਅਜਿਹੀ ਬਾਂਧ ਜਾਂ ਸੀਕਿਊਰਿਟੀ ਨਾਲ ਕੇਵਲ ਇਸ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਵਿਤਕਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਬੈਂਕ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ; ਜਾਂ
- (ii) ਜੋ ਅਜਿਹਾ ਕਰ ਲਾਉਣ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤਾ ਦਾ ਇਕ ਮਾਤਰ ਆਧਾਰ ਉਹ ਥਾਂ ਜਾਂ ਕਰੰਸੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਾਂ ਅਦਾਇਗੀ ਯੋਗ ਬਣਾਈ ਗਈ ਜਾਂ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਚਾਂ ਬੈਂਕ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਦਫ਼ਤਰ ਜਾਂ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੀ ਥਾਂ ਦਾ ਮਕਾਮ ਹੈ।

4. ਬੈਂਕ ਦੁਆਰਾ ਗਰੰਟੀ ਕੀਤੀ ਕਿਸੇ ਬਾਂਧ ਜਾਂ ਸੀਕਿਊਰਿਟੀ ਤੇ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸ ਤੇ ਕੋਈ ਲਾਭ-ਅੰਸ਼ ਜਾਂ ਵਿਆਜ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਬਾਂਧ ਜਾਂ ਸੀਕਿਊਰਿਟੀ ਕਿਸੇ ਦੁਆਰਾ ਵੀ ਧਾਰਨ ਕੀਤੀ ਹੋਈ ਹੋਵੇ ਕਿਸੇ ਕਿਸਮ ਦਾ ਕੋਈ ਟੈਕਸ ਨਹੀਂ ਲਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ :

- (i) ਜੋ ਅਜਿਹੀ ਬਾਂਧ ਜਾਂ ਸੀਕਿਊਰਿਟੀ ਨਾਲ ਕੇਵਲ ਇਸ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਵਿਤਕਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਬੈਂਕ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ; ਜਾਂ
- (ii) ਜੋ ਅਜਿਹਾ ਕਰ ਲਾਉਣ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤਾ ਦਾ ਇਕ ਮਾਤਰ ਆਧਾਰ ਬੈਂਕ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਦਫ਼ਤਰ ਜਾਂ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੀ ਥਾਂ ਦਾ ਮਕਾਮ ਹੈ।

ਅਨੁਛੇਦ 58

ਉਨਮੁਕਤੀਆਂ, ਡੋਟਾਂ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼-ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਹੱਕ ਛੱਡਣਾ

ਬੈਂਕ ਇਸ ਅਧਿਆਏ ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼-ਅਧਿਕਾਰਾਂ, ਉਨਮੁਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਡੋਟਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਦਾ ਕਿਸੇ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ, ਅਜਿਹੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਉਹ ਤੌਅ ਕਰੇ ਕਿ ਉਹ ਬੈਂਕ ਦੇ ਸਰਬੋਤਮ ਹਿਤਾਂ ਵਿੱਚ ਮੁਨਾਸਬ ਹਨ, ਸਵੈਵਿਵੇਕ ਅਨੁਸਾਰ ਹੱਕ ਛੱਡ ਸਕੇਗਾ।